

PRENUMERATA:

miesięcznie we Lwowie 20 Mk., z dostawą do domu 23 Mk., z przesyłką w Polsce 23 Mk., winnych państwach 25 Mk. Za zmianę adresu dopłaca się 60 fen.

Cena pojedynczego numeru na całym obszarze Polski

1 Marka

Konto czekowe P.K.O. 140.561.

KURJER LWOWSKI

wychodzi codziennie o godzinie 6 rano

Ceny ogłoszeń:

Ogłoszenia miejscowe (lwowskie) za 1 wiersz nonpareil, M. 1-20. Paski na str. tekst o 100% drożej. „Nadesłane” i „Nekrologia” za wiersz nonp. 4 Marki. „Komunikaty” i reklamy po kronice za wiersz nonp. 7 Mk. Drobną ogłoszenia 40 fen. od wyrazu a po 80 fen. tłustym drukiem. Dla poszukujących pracy po 30 fen., tłustym drukiem po 60 fen. Ogłoszenia na niedzielę i święta o 50% drożej.

Ogłoszenia zamiejscowe (pozalwowskie): zwykle 2 marki za wiersz nonpareil, nekrologi i nadesłane 6 Mk., komunikaty i reklamy 10 Mk., drobne ogłoszenia 50 fen. od słowa.

Redakcja przy ulicy Ossolińskich i. 15. — Administracja przy ulicy Chorążczyzny i. 26. — Redaktor przyjmuje wyłącznie między godziną 4—5. Biura Administracji otwarte codziennie od godz. 6. rano do 1. w południe i od godz. 3. do 6. wieczór. — Adres dla teleg.: „Kurjer”, Lwów. — Rękopisów nie zwraca się. — Telef. redakc. 19. W Warszawie prenumeratę przyjmują i pojedyncze egzemplarze sprzedają: Biuro dzienników „Promień”, ul. Widok 19, oraz Admin. „Gazety Lud.”, ul. Świętokrzyska 17

Nakładem Spółki wydawniczej „Kurjera Lwowskiego”.

Śladem zwycięskiej armji.

Rozkaz Naczelnego Wodza ruszył zastępy żołnierza polskiego z zajmowanych przezeń dotąd stanowisk, zapisanych złotymi literami w historii odrodzenia Rzeczypospolitej, z pozycji, na których nawała bolszewicka rozbiła się o mur młodzieńczych piersi bohater-skich obrońców kresowych rubieży. Miecz rozciął jedynym zamachem gordyjski węzeł wschodniej kwestji, w który wplątywały się coraz bardziej polityczne zmagania rozbieżnych poglądów. Równocześnie stało się faktem dokonany uznanie Ukrainy niezależnym państwem, urzeczywistniającem stare hasła ojców i dziadków naszych „za naszą wolność i waszą” Alea iacta sunt, Polska przekroczyła Rubikon, mając do wyboru między Rosją wielką, zjednoczoną w dawnych granicach a Ukrainą niezależną wybrała koncepcję ostatnią.

Ofenzywa nasza na wschodzie stanowi wydarzenie doniosłe zarówno ze względów taktycznych jak i politycznych. Z chwilą, gdy wymiana not pokojowych między Cziczerinem a Polską wykazała aż nadto jawnie że akcja dyplomatyczna bolszewików miała za cel jedyny zamaskowanie i ułatwienie koncentracji wojsk dla ponowienia kroków ofenzywnych, Naczelnemu dowódczemu wojsk polskich pozostawały tylko dwa sposoby sparowania oczekiwanego ataku generalnego czerwonych armji, umocnienie dotychczasowych pozycji rezerwami i środkami technicznymi, lub też akcja zaczepna dla ubiegnięcia nieprzyjaciela. Pierwszą metodę musiano odrzucić a limine, gdyż pozostawiała ona bolszewikom inicjatywę, dawała im możliwość wyboru miejsca ataku, nie dozwalała z powodu niedostatecznej rozbudowy sieci kolei pozafrontowych na odpowiednie przerzucanie rezerw i narażała słabą, niejednolitą kordonem tylko umocnioną linię bojową na ciągłe niebezpieczeństwo obejścia i odcięcia zupełnego od tyłów. Zdecydowawszy się na krok ofenzywny, jako na „malum necessarium”, przeprowadzono go z niezrównanym impetum i przekonano się wnet z zebranych po drodze dowodów, że wybór był słuszny i konieczny. Ofenzywę powtórną bolszewików ubiegła nasza o kilka ledwie dni, ściągnięto zaś do niej siły świeże z wszystkich frontów i wzmocniono całym aparatem wojennym zdobytym na Denikinie. Zwycięskie wojska polskie prą naprzód, niwecząc zamiaty sowjetów, znajdują nad Dnieprem nową linię obronną, której obsadzenie wymagać będzie o wiele mniejszych sił, niż dotychczasowe, nauczą wreszcie bolszewików liczyć się poważnie z naszą armją. Pierwszy skutek ofenzywy nad Dnieprem, którą nazwać słusznie można „ofenzywą po pokój” ujawnił się już w ostatniej nocy Cziczerina, zgadzającej się na miejsce rokowań w granicach Polski i to w miastach niezbyt od frontu odległych.

Prócz czysto taktycznego ma obecny pochód na Kijów niemińsze znaczenie polityczne przez połączenie z nim rozwiązania kwestji ukraińskiej. Powitać musimy to pierwsze zdecydowane wystąpienie Rzeczypospolitej o szerokim, wprost mocarstwowym zakresie, jako chęć załatwienia sprawy granic wschodnich „w cztery oczy”: stawienie koalicji zawsze niezdecydowanej, a trzymającej stałe stronę silniejszego, przed „fact accompli”, jako krok początkowy do bratniego współżycia z budzącą się do samodzielności bytu Ukrainą, oraz zaznaczenie roli, którą Polska wśród państw wschodnich siłą swego położenia i stanowiska odgrywać winna. I tu zanotować już można objawy pomyślne. Kraje wahające się do-

Dalsza zwycięska ofenzywa naszych wojsk. 25 tysięcy jeńców.

Warszawa (Pat.). Komunikat sztabu generalnego W. P. z dnia 2. maja br. W dalszym pośledgu za nieprzyjacielem zwycięskie nasze wojska zdobyły dnia 1. maja br. stację kolejową Chwastów (Fastów). Zestawienie ogólnej zdobyczy z przebiegu operacji od dnia 25. kwietnia do 1. maja wykazuje 25.000 jeńców 120 dział 418 karabinów maszynowych 2 pociągi pancerne, 2 samochody pancerne, 2 czołgi; 3 aeroplany, 3 stacje radiotelegraficzne, znaczną ilość parowozów i wagonów oraz obfite składy artykeryzyckie, techniczne i taborowe i magazyny żywnościowe. Cyfry te są najlepszą miarą osiągniętego zwycięstwa. Cały bieg operacji, prowadzonych na obszarze od Prypeci do Dniepru obfituje w liczne momenty niezwykłego bohaterstwa i poświęcenia naszych oddziałów. Niektóre z nich będą później podane. W krwawej walce o Malin, kierując osobiście obroną stacji atakowanej uporczywie przez wyborowe oddziały bolszewickie, zginął śmiercią bohaterską szef sztabu jednej z brygad jazdy adjutant Naczelnego Wodza rotmistrz Radziwiłł, przy zdobyciu zaś Fastowa dowód-

ca bataljonu 5 pułku piechoty Legionów kapitan Młot-Tarczyński.

Na północnym odcinku Polesja i Białorusi; utarczki oddziałów wywiadowczych.

Pierwszy zastępca szefa sztabu generalnego: KULIŃSKI, pułkownik.

Warszawa (Pat.) Komunikat sztabu generalnego z 3. maja 1920. Na Podolu i Wołyniu nasza ofenzywa w dalszym ciągu rozwija się pomyślnie. Na Polesiu oddziały nasze w śmiałym wypadzie rozbiły doszczętnie 415 pułk bolszewicki, zdobywając 3 działa z zaprzęgami, 4 karabiny maszynowe i biorąc kilkudziesięciu jeńców. Na Białej Rusi samolot eskadry wielkopolskiej, prowadzony przez sierżanta Łagotę, w trakcie wywiadów na stację Prianino został zaatakowany przez 3 aeroplany nieprzyjacielskie. Jeden z nich, uszkodzony ciężko w walce powietrznej, zmuszony został do wylądowania na naszym terenie. Na Litwie sytuacja niezmienną.

Kuliński.

Opinia zagranicy o naszych zwycięstwach.

„Kur. Por.” donosi: Cała prasa europejska z wielkim zachwytem mówi o armji polskiej. Prasa szwajcarska podnosi fakt, iż armja nasza, zorganizowana w tak krótkim czasie, potrafiła dokonać niezwykłych bohater-skich czynów, na jakie nawet armja niemiecka w okresie najwyższego swego rozkwitu zdobyć się nie mogła. Prasa zachodnio-europejska rokuje Polsce świetną przyszłość i przodownicze stanowisko na wschodzie, uważając, iż Polska staje się jedną z największych potęg świata.

Prasa amerykańska poświęca wiele miejsca ofenzywie polskiej, wnioskując, iż wielkie zwycięstwa Polski zasadniczo zmieniają jej ustosunkowanie wśród państw sprzymierzonych.

Waluta polska na wszystkich rynkach świata znakomicie idzie w górę.

Zwycięska ofenzywa polska wywarła wielki wpływ na stanowisko rządu finlandzkiego, który jest obecnie pod decydującym wpływem Polski.

Według wieści z poza Dniestru wojska sowieckie w popłochu opuściły Winnicę, Braclaw i Lipowiec, próbując stawiać opór następnie, lecz wobec gwałtownego ataku wojsk polskich uciekają dalej, pozostawiając bogaty materiał wojenny i amunicję.

Rząd sowiecki przerażony sukcesami oręża polskiego.

„Kurjer Polski” donosi: O wrażeniu, jakie piorunujące natarcie wojsk polskich zrobiło w Rosji, można osądzić z radio, skierowanego przez rząd sowiecki do wszystkich rad gubernjalnych, redakcji, stacji radio-telegraficznych, „do robotników, włościan i wszystkich obywateli Rosji”. W proklamacji tej, podpisanej przez wszystkich komisarzy ludowych: Kaliszina, Uljanowa, Cziczerina, Trockija, Kurskija itd. powiedziano, że „wojska polskich obszarników” („pomieszczyków”) i „ich najemnika Petlury” zajęły Żytomierz, chcą zagarnąć całą Ukra-

inę prawobrzeżną wraz z Kijowem, a nawet i resztę Ukrainy. Dalej odezwa wspomina o oddziałach galicyjskich, które porzuciły czerwoną armję i przeszły do Polaków, oraz odgraża się Piłsudskiemu, „potomkowi magnatów-awanturników”, co „przepili i przefrymarczyli Polskę”, który teraz „ślądami Hohenzollernów” chce ujarzmić „miljony czysto rosyjskiej ludności”. W zakończeniu proklamacja odwołuje się do tych żywołów, które pozostały uczciwymi w narodzie rosyjskim, do robotników całego świata, a przede wszystkim Pol-ski, aby w imię hasła „za naszą i waszą wolność” stanęli w obronie Sowdepji. Wśród końcowych wykrzykników, niezbędnych w tego rodzaju utworach, uderza wzniesienie okrzyków: „Niech żyje sowiecka republika rosyjska” i „Sowiecka republika ukraińska”, obok hasła: „Niech żyje niepodległa włościańsko-robotnicza Polska” (nie sowiecka!) Chodziło widać o skokietowanie PPS., bo na siły komunistów polskich nie wiele można liczyć.

Z każdego zdania tej odezwy, a zwłaszcza z odwoływania się do wszystkich Rosjan i poruszania strun nacjonalizmu rosyjskiego, widać przeobrażenie sukcesami oręża polskiego.

PRASA CZESKA O ZWYCIĘSTWACH POLSKICH.

Fraga (P. A. T.). Piśma socjalistyczne czeskie wykorzystują sukcesy oręża polskiego w tym kierunku, aby wykazać rzekomy imperjalizm polski i rozdzierać szaty nad niezgodą Słowian. „Prawo Lidu” i „Ceske Slovo” odgrażają Polsce odwetem rosyjskim. Wychodzący w Morawskiej Ostrawie organ socjalistyczny „Duch Czasu” zapowiada, że za 3 miesiące napewno wojska czerwone staną przed bramami Cieszyna (!). Pismo to wzywa naród czeski, aby się organizował w czerwonych szeregach, by w odpowiednim momencie móc powitać (!) nadchodzące wojska czerwone.

ład i stawiające Polsce rozliczne trudności w federacji krajów, sąsiadujących z Rosją, ogłaszają nagie solidaryzację zupełną z postępowaniem Polski, Lotwa, Finlandja, Rumunja zmienili przez noc prawie front swej polityki.

Uważając drogę, na którą Polska wstąpiła, odrzucając bolszewików i uznając niepodległą Ukrainę za bezwzględnie właściwą, nie możemy jednakże dać się unosić bezkrytycznemu optymizmowi i zamykać oczu na trudności i niebezpieczeństwa, które ona w sobie kryje. Ze stanowiska czysto wojskowego zachodzi najpierw kwestja zabezpieczenia tyłów czołowej armji. Wojska polskie, będąc w stanie obsady, dają linje kolejowe i większe węzły komunikacyjne, pacyfikacji reszty kraju same dokonać nie mogą i nie potrafią. Na nią nie kusily się zresztą nawet i wojska niemieckie w 1918 r. Tu zaczyna się rola żołnierza ukraińskiego. Jego zadaniem będzie robienie porządku w własnym domu, a praca to nie mała, gdyż nie licząc już elementów bolszewickich, które w kraju pozostaną, Ukraina stała się dzięki ciągłej zmianie gospodarzy tej ziemi rajem band wszelkiego autoramentu.

Pomoc i współdziałanie Ukraińców w oswojaniu Ukrainy, jest tą zagadką, jeszcze nie rozwiązana; od której wiele na przyszłość zależeć będzie. Umowę zawarto w Warszawie z Petlurą i jego stronnikami. Czy Petlura pociągnie za sobą cały naród, czy Ukraina zaaprobuje stanowisko swoich „prowodów”? Dziś o tem mówić trudno, w chaosie bowiem ukraińskim nikt wyznać się nie potrafi. Jedno pewne, że galicyjscy Ukraińcy zarówno narodowi jak i socjaliści nie poprą, prócz nielicznych wyjątków, Polski; nie uznają bowiem Ukrainy bez Galicji wschodniej. Manifesty Pilsudskiego i Petlury przywitali też on ostrą krytyką, porównaniem z wyprawą niemiecką na Ukrainę po pokój brzeskim. „Hromadska dumka“ odkryła wprost przyłbicę, nazywając ukraińsko-polską przyjaźń „uderzeniem sztyletu w pierś Ukrainy“. Spodziewać się jednak można, że Ukraina naddnieprzańska nie podzieli zdania polityków lwowskich. Lud ukraiński pragnie przedewszystkiem spokoju i ładu, nekany ciągłymi rabunkami i gwałtem, nie pewny jutro przyjmie chętnie tego, kto mu zapewni powrót normalnych stosunków, kto mu da ochronę przed rabunkiem i samowolą. Czy Polska temu podoła pokaże przyszłość, czy Ukraina podaną sobie bratnią rękę przyjmie, okażą najbliższe dni. Jak długo jednak jeszcze w zakryte gramy karty, czuwać musimy, by jakie nagłe przeciwieństwa nie zwichnęły naszego przedsięwzięcia, rozważnie stawiać krok każdy by nie dać się zaskoczyć ewentualnym, nieprzewidzianym niespodziankom.

Dziś cieszymy się ze zgody polsko-ukraińskiej, w przyszłość patrzymy pogodnie, ufni w oręż naszej mężnej armji. Co jutro przyniesie, zobaczymy.

Dr. T. Lubaczewski

Święto narodowe 3. Maja.

Lwów 3 maja.

Lwów cały, prócz tych, co czują się obcymi w państwie polskiem, święcił dziś uroczyste pamiątkę wiekopomnego dzieła konstytucji 3 maja. Sejm polski dzień ten świętem narodowym na wieczne czasy ustanowił i jest to istotnie wielkie święto narodowe, nie nakazane z góry, lecz odczute w głębi serc całego narodu polskiego.

Trzeci maja już w okresie ciężkiej, przeszło wiekowej niewoli, był zawsze dumą narodu, był jakąś silną otuchą w świetlane jutro owiany, był dniem radosnym w przepięknej, wiosennej szacie, a cóż dopiero dziś, gdy marzenia wiekowe narodu spełniły się i słowa wielkich reformatorów 1791 roku w czyn się przemieniają w wolnej, niepodległej Polsce.

Święci tedy dziś cała Polska ten dzień uroczysty, święci go Lwów kresowy, który wobec całego świata dowiódł bohaterstwem swoich dzieci, kobiet, młodzieży i starców, że bronić umie praw narodowych.

Wojsko i lud wieśniaczy z powiatu lwowskiego, dostojnicy kościoła, kierownicy najwyższych uczelni i wszystkich szkół lwowskich, rzesze urzędnicze i warsztatowe, tramwajarze i kolejarze, służba państwowa, wszystkie organizacje społeczne, naukowe; oświatowe, młodzież i dziatwa najmłodszych klas, wszystko razem stanęło w szeregach biesiadników święta narodowego.

Rankiem wczesnym, jak bywało, w łańcach niewoli; na szczycie kopca Unji lubelskiej i na wieży starego ratusza rozbrzmiewały pieśni: „Witaj majowa jutrze-

ko, święcie naszej polskiej krainie“, hejnały glosli miastu trębacze z wieży i pobudka na ulicach zwiastowała dzień Trzeciego Maja. Miasto udekorowane chorągiewami, w oknach czerwienily się nalepki z orłem białym, na ulicach ruch niezwykły, ustała praca w biurach, warsztatach, sklepy zamknięto.

W kościołach parafjalnych nabożeństwa, w bazylice katedralnej solenna msza, poprzedzily główną uroczystość: msza na boisku i pochód z defiladą wojskową.

MSZA POŁOWA

Już od godziny 9 tłumy ciągnęły ze wszystkich ulic w stronę Cytadeli. Tu na polance wielkich rozmiarów ustawiono ołtarz. Okraszył go gałązki zieleni, purpury, ozłociło słonko gorące, niby dnia lipcowego. Ustawilo się szeregiem wojsko, przy ołtarzu straż honorową pełnili żołnierze, a na polanie, jak okiem sięgnąć, ustawily się rozmaite grupy, organizacje itd.

Trąbka dęta hasło; uciszyły się tłumy, zadzwieczył dzwonek i mszę połową prawil u ołtarza ks. arcyb. Bilezewski; chór „Echa“ śpiewał pieśni kościelne, akompanjowały mu waltornie. Ołtarz otoczyly stowarzyszenia i cechowe, honorowe miejsca zajęli dostojnicy wojskowi i świeccy. Wśród nich gen. hr. Lamezan, gen. Albinowski, komendant m. Liada, grono oficerów, członkowie misji państw z Polską sprzymierzonych, gener. delegat dr. Galecki, uczestnicy walk o wolność w r. 1863, marszałek dr. Niezabitowski z małżonką, prezyd. m. Neumann z wiceprezydentami dr. Chlamtaczem, Obirkim, dr. Stahlem i dr. Schleicherem, postowie, senat uniwersytetu z rektorem dr. Halbanem i politechniki z rektorem dr. Matakiewiczem, prezes sądu apel. Czerwiński, prezydenci sądów, dyr. kolei Barwicz; dyr. policji dr. Reinländer, naczelnicy wszystkich władz rządowych, radni miasta i t. d.

Ks. dziekan Panaś wypowiedział w gorących słowach kazanie, w którym wskazał na ważność konstytucji majowej i na obowiązki, jakie z niej spadają na dzisiejsze pokolenie w chwili tak doniosłej dla przyszłości Polski. Na zakończenie zaintonował z kazalnicy „Boże coś Polskę“. Po odśpiewaniu jednej zwrotki przez tłumy uczestników, mistrze ceremonji szykowali pochód. Nie mała to była praca i trud.

POCHÓD I DEFILADA

Stanęli na czele pochodu ułani jazłowieccy na okazalych rumakach z lancami, ozdobionymi białozłotymi chorągiewami, tuż za nimi w pierwszym rzędzie szli: generałowie Lamezan i Albinowski, gener. delegat rządu dr. Galecki i prez. Neumann. W drugim rzędzie członkowie misji, dalej oficerowie i mnóstwo dygnitarzy cywilnych. Za nimi rozwijał się dalszy pochód, który przez gęste szpalery publiczności zdązał ku miastu ulicami Łazarza, Kopernika, Słowackiego, 3-go Maja, Jagiellońskiej i Legionów. Na pl. Marjackim zgromadziły się tymczasem tysięczne tłumy publiczności. U stóp pomnika stanęła starszyzna wojskowa i wszyscy uczestnicy pierwszych szeregów pochodu.

Przy dźwiękach orkiestry wojskowej przedefilowały najpierw dziarskie zastępy piechoty z pułk. Liadą na czele, w takt krakowiaka posuwała się konnica, później baterja artylerji, ochotnicza legja kobiet i oddział policji państwowej. Czoło cywilnej części pochodu stanowiły szeregi M. S. O., później z kapelą narodową liczący oddział skautów i skautek, reprezentanci związku sokolego z prezesem dr. Czarnikiem i dr. Małaczyńskim, drużyny Sokola - (Macierzy z karabinami, prezydentum i urzędnicy sądowi i prokuratorji, pracownicy miejskich zakładów elektrycznych z dyr. Tomajekim na czele i z własną orkiestrą, która wytrwale grała do taktu dalszym bardzo licznym grupom pochodu, a w pierwszej z tych grup szło wiodscaństwo polskie. Było tego ludu sporo i osiwiałych kmieci i dziewczuch w barwnych sukienkach i dziatwy wiejskiej. Szli rażno z pieśnią patriotyczną na ustach. Dublin wystąpily z własną muzyką, Sokolniki całą wleś ściągnęły na święto narodowe do stołicy i Malechów. Zubrza, Jaryczów; Zydatyce; Krzywczycy reprezentowane były bardzo licznie, z duszpasterzami swoimi i nauczycielami szkolek wiejskich.

Urzędnicy i robotnicy kolejowi z orkiestra, Sokół II., Sokół IV., urzędnicy pocztowi, telegrafistki; telefonistki, listonosze, urzędnicy sekcji odbudowy osiedli, reprezentacja polskiego Czerwonego Krzyża, związek tow. dobroczynnych chrześc. i różne organizacje kobiece, młodzież akademicka obojga płci, słuchacze politechniki, akademji weterynaryj, sieroty „Ochrony dzieci“ i sieroty zakładu miejskiego, stowarzyszenia „Gwiazda“ im. Kościuszki i inne, oraz korporacje

rzemieślnicze ze sztandarami, młodzież żeńskich zakładów naukowych, szkół średnich i dziatwa szkół ludowych z dyrektorami i gronem nauczycielskiem w liczbie około 10.000, wszystko to tworzyło olbrzymi pochód, którego przemarsz trwał półtorej godziny.

Publiczność zachwycała się imponującym pochodem, dając swój wyraz gorącym oklaskiwaniem poszczególnych grup, jak np. wojska, właściciństwa; skautów, drobną dziatwę szkolną, wśród której wiele było w barwnych strojach krakowskich i kontusikach. Członkowie misji żywo interesowali się pochodem i również często oklaskiwali uczestników pochodu. — O godz. wpół do 1 w południe zakończył się uroczysty pochód. Podkreślić należy, że mimo olbrzymiego udziału publiczności, bo z pewnością zgromadziło się na ulkach miasta około 150.000 ludności, powaga święta narodowego niczem nie została zamąconą i panował porządek.

Po południu koncertowała orkiestra wojskowa pod pomnikiem Sobieskiego na wałach hetmańskich. — Teatr miejski uczcił święto uroczystymi przedstawieniami w niedzielę wieczór i dziś po południu i wieczór. W koszarach odbyły się po południu obchody, wieczorem zaś uroczyste zebrania w sali stow. „Gwiazda“ i w innych stowarzyszeniach. Około godz. 9 wieczór na szczycie kopca Unji lubelskiej płonęły barwne ognie sztuczne i puszczano rakiety kolorowe. Obserwowały te efekty świetlne z pewnych punktów miasta tłumy publiczności.

Dzień cały przeminął spokojnie; sprzyjała pogoda do wieczora.

Lwów godnie uczcił święto narodowe.

Uroczystość oddania gmachu sejmowego uniwersytetowi Jana Kazimierza

odbyła się wczoraj o g. 5 popoł. W sali Unji Lubelskiej zebrał się prawie wszyscy profesorowie i dziekani Uniwersytetu lwowskiego. Przybyło też wielu dygnitarzy, naczelników władz, profesorów innych uczelni, marszałek krajowy dr. Niezabitowski z członkami Wydziału kraj., arcybiskup Bilezewski i biskup sufragan ks. Twardowski, całe prezydentum miasta i reprezentanci młodzieży płci obojga. W sali zawieszono portret króla Jana Kazimierza. Między innymi przy oddaniu gmachu sejm. był też obecny dyrektor gmachu p. Piotrowski, który przed 40-tu laty rozpoczął służbę w Wydziale kraj. i był wówczas obecnym przy odebraniu gmachu przez Wydział krajowy. Punktualnie o godz. 5 popoł. przybył delegat rządu dr. Galecki, którego imieniem uniwersytetu powitał rektor dr. Halban.

Odpowiadając wyraził p. delegat wielkie zadowolenie, że jemu przypadło w udziale oddanie gmachu sejm. z polecenia rządu uniwersytetowi Jana Kazimierza i wyraził życzenie, aby uniwersytet lwowski służył i nadal ku chwale i pożytkowi Ojczyzny.

Rektor dr. Halban podniósł zyczliwość Wydziału krajowego, który sam wyraził życzenie, aby jego spadkobiercą stał się uniwersytet. Następnie wyraził serdeczne podziękowanie rządowi za jego szczodrobliwosć, zgodną z tradycją polską, która tryumfy orężne wieńczy wzmocnieniem kultury. Zaznaczył wdzięczność za przyznanie tego właśnie gmachu, z którym się łączy wspomnienie polskiej pracy autonomicznej i samorządnej.

Podniósł z naciskiem, że oznaczenie odbioru gmachu uniwersyt. na dzień 3 maja dowodzi, że uniwersytet podporządkowuje swe zadania ideom Konstytucji 3 maja, którą nazwał testamentem Polski przedrozbiorowej a ewangelją Polski odrodzonej. Za najszcześniejszą wróżbę poczytywał, że zebranie odbywa się w chwili, kiedy orły polskie zbliżają się do Kijowa a armja polska spełnia funkcje jedyne go dziś puklerza kultury zachodniej. I dodał, że uniwersytet wraz z młodzieżą rozumie, jakim zaszczytem jest służyć państwu, które w tej chwili broni najwyższych dóbr świata. W końcu polecił zawiesić tarczę uniwersytetu na gmachu i zakomunikował treść telegramów, które imieniem senatu wysyła do naczelnika państwa, prezydenta ministrów i ministra oświaty.

Depesza do naczelnika państwa oplewa:

Senat akademicki im. Jana Kazimierza, wprowadzony w samo święto Konstytucji 3 maja przez generalnego delegata rządu do wspaniałego gmachu, składa dostojnemu naczelnikowi państwa i zwycięskiemu wodzowi i ukochanej armji serdeczny

a korny hold wdzięczności zapewniając, że profesorowie i młodzież pragną całym życiem swoim służyć wiernie Ojczyźnie i jej posłannictwu światowemu.

(Ustęp o armji przyjęto hucznie oklaskami).

Marszałek p. Niezabitowski przypomniał, że sejm galicyjski przez długie lata był jedyną areną parlamentu polskiego, który stawał w obronie nie tylko tej dzielnicy, ale starał się pracą swoją być pożytecznym dla całej ojczyzny. Jako marszałkowi kraj. i dotychczasowemu gospodarzowi gmachu, przypadł mu zaszczyt oddania gmachu uniwersytetowi, co czyni z wielką radością i życzeniem aby wychowywał i nadal młodzież ku pożytkowi i chwale ojczyzny.

Arcybiskup ks. Biłczewski przemówił gorąco imieniem dawnych profesorów i przypomniał usiłowania dawniejszych rektorów o uzyskanie odpowiedniego gmachu i wyraził radość, że udało się to obecnemu rektorowi. Rząd polski uważał to za pierwszy swój obowiązek, aby dać uniwersytetowi odpowiednie pomieszczenie. Cieszy się z tego cała Polska. Zakończył najserdeczniejszym życzeniem i błogostawieństwem.

Imieniem miasta przemówił prezydent p. Neumann, poczem wiceprezydent dr. Stahl złożył życzenia imieniem dawnych słuchaczy i komitetu doktorów wszechnicy lwowskiej, zawiązanego podczas jubileuszu uniwersytetu. Komitet ten zebrał odpowiedni fundusz, przeznaczony na wykonanie portretu króla Jana Kazimierza, przeznaczonego dla nowego gmachu.

Imieniem młodzieży akademickiej przemówił prezes czytelnicy akad. Bieroński, wyrażając radość, że młodzież polska doczekała się tej jasnej chwili. Złożył za oddanie gmachu serdeczny dank rządowi polskiemu, który złożył tem dowód, jak bardzo leży mu na sercu dobro młodzieży. Złożył też dzięki rektorowi dr. Halbanowi za owocne jego zabiegi. (Okłaski). Przybiwszy do jasnego brzegu młodzież doczekała się ziszczenia najszczytniejszych swoich marzeń. Zakończył okrzykiem: Niech żyje uniwersytet, profesorowie i nauka polska!

Rektor dr. Halban w końcowym przemówieniu podziękował wszystkim serdecznie za życzenia i zakończył przyjęciem z zapalem okrzykiem: Niech żyje Polska!

Po uroczystości, podczas której panował nastrój bardzo podniosły, obecni składali uniwersytetowi na ręce dra Halbana życzenia i wyrazy uznania za jego zabiegi.

Dowiadujemy się, że już w najbliższych dniach przeniosą się do gmachu sejmowego wszystkie biura uniwersyteckie i odbywać się tam będą na razie wykłady wydziału prawniczego i teologicznego.

Galicja wschodnia przyczyną niezadowolonia Ukraińców z umowy warsz.

Trzeci z rzędu numer „Hrom. Dumki“ skonfiskowany został za krytykę polsko-ukr. umowy, z którą narodowi demokraci ukr. nie mogą się pogodzić przede wszystkim z powodu rezygnacji Petlury z Galicji. Przyznają, iż jako zwyciężeni zdani są na wolę zwycięzców, ale oświadczają, iż wszelkie ofiary mają swe granice, poza które nie należy wychodzić, o ile pokój ma być ugruntowany na trwałych podstawach. Nie jesteśmy kompetentni — powiada „Hrom. Dumka“ — do robienia oferty i handlowania ojcowizną, ale każdy, choć nieco obznajomiony ze stosunkami i rozwojem życia na Ukrainie, łatwo pojmie, że Ukraina może i potrafiłaby przeboleć stratę Chełmszczyzny czy Podlasia, Ukrainy zakarpacieckiej, czy kraju podkarkaskiego, ale straty Galicji wsch. nie przeboleje nigdy. I rację mają wszechpolacy, wskazując na to, iż Rosja obejść się może bez Galicji, ale Ukraina nigdy. Umowa, nie uwzględniająca tego nie może liczyć na pomyślne rezultaty w przyszłości, tem bardziej, że zawarły ją osobistości, których nie można uważać za prawomocnych reprezentantów Ukrainy. Dyrektoria i dawny rząd Mazepy nie istnieją już faktycznie ponieważ członkowie ich rozprószyli się po świecie. Także i moralnego mandatu brak do tego atam. Petlurze i p. Liwkiemu. Wszystkie trzy delegacje ukr. Nacjon. Rady, wiedeńska, lwowska i kamieniecka wystąpiły przeciw atamanowi, wypowiadając to jasno w rezolucjach swoich. Nawet socj.-demokraci opuścili go, przechodząc z Winniczenką do bolszewizmu. Premier ministrów jego rządu, Mazepa, dawno już na „tamtej

stronie“ organizuje nowy rząd, a w ostatnich czasach zgłosił swe ustąpienie i dr. Starosolski.

Czy Polsce potrzebne istotne porozumienie narodu z narodem, państwa z państwem, czy tylko fikcja traktatu dla zamaskowania idei zaborecznych? — pyta organ trudowików.

Polacy zajmą z pewnością Kijów, ale co dalej? Już Lloyd George powiedział, że na Ukrainę łatwo wejść, ale nie tak łatwo wyjść z niej. Czy to, co nie powiodło się Niemcom ze Skoropadzkim, udać się ma Polsce, kiedy na wszystko pilnie baczą rada ambasadatorów? Zebrana konstytuanta ukr. zastanowi się nad tem, co zrobić z obywatelami Petlury i Liwickiego, a gdyby nawet — co jest nieprawdopodobne — zostali oni przy władzy, to sami nie będą w stanie dotrzymać swych zobowiązań. Zachowają się najpewniej tak, jak to praktykowała Rada Regencyjna pod butem Beselera — w odpowiedniej chwili zechcą postawić na swoim bez przymusu obcego. Dlatego praktyczniej byłoby w czas przeprowadzić gruntowną rewizję umowy, niż następnie dawać niespodzianek i zarzucać Ukraińcom, iż nie dotrzymują warunków.

Ukr. opozycja przeciw socjalistom.

Oficjalnie koła ukr. w Kamieńcu wypracowują projekt przedparlamentu tak, żeby socjaliści mieli większość; w odpowiedzi na to partje niesocjalistyczne grupują się w jeden blok pod nazwą: „Ukr. narodowo-demokratyczna unja“. Opracowano już program, który w zasadzie przyjęto.

Obchody 3. Maja na terenach plebiscytowych.

Niemcy zbrojnymi napadami usiłowali zakłócić spokój.

Opole. (Pat.) Z całego powiatu napływały liczne tłumy publiczności, aby wziąć udział w uroczystym obchodzie z okazji 3. Maja. Zebrało się około 20 000 ludzi. **Sicherheitswehr i inne niemieckie bojówki obsadziły wszystkie drogi i wejścia do miasta**, aby nie dopuścić Polaków. Z lewej strony Odry gromady ludu polskiego, rozpedzone przez zieloną policję, nie mogły wejść do miasta. Również i ludności z prawej strony Odry nie wpuszczono do miasta. Na zbierające się w mieście do pochodu gromady ludu polskiego **napadły bandy niemieckie wraz z zieloną policją i poczęły je bić**. Następnie tłum Niemców rzucił się na konsulat polski i zerwał białego orła. Do redakcji „Gazety Opolskiej“ wtargnęło 30 zbiorów niemieckich, żądając wydania redaktora Koraczewskiego. Wobec gwałtów niemieckich ludność polska chwyciła się samoobrony. Przyszło do zaciętych bójek, przyczem kilkanaście osób rannono. Wobec niesłychanego teroru zorganizowanych band niemieckich, pochód polski nie mógł się odbyć.

Oleśno. (Pat.) Tutejszy pochód na cześć 3 maja liczył 6.000 osób. Podczas przemówień na rynku zorganizowane niemieckie bojówki rozpoczęły śpiewaniem przeszkadzać Polakom, a w chwili, kiedy pochód miał ruszyć, Niemcy rzucili się z tyłu na Polaków. Seminarzyści niemieccy, wraz z policją, rzucali w kierunku pochodu kamienie i wyrwali sztandary polskie. **Rannono 3 Polaków**, przyczem jednak pobito i Niemców. **Sicherheitswehr groziła Polakom rewolwerami**. Dopiero wojsko francuskie opróżniło rynek i przywróciło spokój.

Gliwice. (Pat.) W pochodzie z okazji 3 maja wzięło udział przeszło 30.000 osób z 40 sztandarami. Niemcy usiłowali zakłócić uroczystość i rozbić pochód. Na ks. Robotę rzucono cegłę i znieważono ks. Szymkę. Lekarz p. Stypczyński wygłosił francuskie przemówienie do Francuzów. Orkiestra Sokoła odegrała marsyljanke, przyczem obecni Francuzi salutowali.

Uroczysty obchód odbył się dalej w Rybniku, w pochodzie brało udział 50.000 osób, sztandarów było przeszło 80;

w Tarnowskich Górach — wzięło udział przeszło 30.000 osób, sztandarów naliczono 250. Przygrywało 10 orkiestr;

I. maj w Warszawie.

Z Warszawy donoszą, że dzień 1. maja miał na ogół przebieg spokojny. Sklepy, restauracje i kawiarnie były pootwierane. Ponieważ jednak służba się nie zjawiała, goście sami się obsługiwali.

Na placu Teatralnym wygłoszono mowy, poczem odbyły się dwa pochody. W pochodzie PPS. wzięło udział około 50.000 osób, niesiono mnóstwo sztandarów, na których nie było hasel prowokacyjnych.

Komuniści urządzili odrębną manifestację i pochód odrębny. Niesiono sztandary z hasłami wyzywającymi, jak „Niech żyje Rosja sowiecka“, „niech żyje Trocki“, „Niech żyje Lenin“, „Precz z rządem“, „Precz z sejmem“, „Precz z Polską“.

Gdy pochód, posuwając się Nowym Światem znalazł się u wylotu ulicy Ordynackiej, padły zeń okrzyki wrogie przeciw Polsce. Na okrzyki te zareagowała grupka skautów, stojących w pobliżu. Wzburzeni wpadli w środek pochodu, połamali sztandary i rozpedzili komunistów, którzy puclekali w popłochu.

Także i w kilku innych punktach miasta doszło do bójek między oburzoną publicznością a komunistami, z których kilkunastu aresztowano. W pochodzie komunistów był znaczny udział żydów, było też wiele transparentów w żargonie. Wojsko i policja nigdzie nie występowały. Wojskowość zachowała tak dalece tolerancję wobec pochodów, że w czasie tychże nie wypuściła ani jednego automobilu na ulice, któremi pochody przechodziły.

Po południu w Filharmonji odbyła się uroczysta akademja z przemowami, deklamacjami i śpiewami, a na ulicach urządzono zbiórki na bibliotekę i oświatę robotniczą.

w Zabrze — brało udział przeszło 120 grup z sztandarami. Policja usiłowała początkowo usuwać sztandary polskie, potem jednakże zaniechała tego.

W Pszczynie wzięło udział 16.000 osób. Drugie tyle tworzyło szpaler. W pochodzie przygrywało 15 orkiestr. Sztandarów naliczono 100.

W Kucle Królewskiej wzięło udział około 20.000 ludzi.

W Katowicach liczbę uczestników obliczano na 45.000 osób, w tem 20.000 dzieci. Sztandarów naliczono około 500.

W Bytomiu wzięło udział 40.000 ludzi. Niesiono przeszło 250 sztandarów.

Raciborz. (Pat.) Do pochodu z okazji 3 maja stanęło 20.000 osób. Sztandarów naliczono 50. Zorganizowane bandy niemieckie rzuciły się na pochód. Zielona policja dobyła białej broni i nie chciała dopuścić manifestantów do komisji koalicyjnej. Na żądanie Włochów złożono sztandary w ręce komisji koalicyjnej poczem Polacy wrócili pod osłoną włoskiej żandarmerji do gmachu „Strzecha“ lecz w pobliżu komisji koalicyjnej przyszło do bójki z Niemcami przyczem rannono 8 Polaków, a z członków Sicherheitswehry został podobno zabity. Policja aresztowała Polaków którzy szli w mundurach wojskowych.

Bytom. (Pat.) We Wzorach wzięło udział w pochodzie około 20.000 osób. Niemcy w czasie pochodu urządzili napady na domy obywateli Polaków. Napady te zorganizował burmistrz Jenderka. W Włodzisławiu pochód był imponujący; wzięło w nim udział około 20.000 osób. W Jastrzębiu brało udział w pochodzie 2.000 osób. Zaczepki Sicherheitswehry nie zdołały zakłócić poważnego biegu uroczystości. W Lublińcu pochód niosący sztandary Polski i koalicji przybył na rynek. Tu zaatakowała go bojówka niemiecka pod wodzą oficerów. Pułkownik angielski Bont wezwał Sicherheitswehr do przywrócenia porządku, jednak straż ta zawiodła i przyłączyła się do napastników, pomagając do rozpedzenia grupy uczestników obchodu. Wobec tego wystąpił oddział koalicyjnego wojska. Bojówki niemieckie opłacił niejaki Hopfner z Wronkowa, który z własnych funduszy płacił za rozbięcie każdego zgromadzenia polskiego.

Bytom. (Pat.) Podczas wczorajszego zajścia w Raciborzu zabitych zostało 3 Niemców i 1 członek St.

„APOLLO” Dziś **Nadzwyczaj. NOWOŚCI** **POLA NEGRI** po raz pierwszy w 5-kt. baj. komedji **HRABINA RANDOLI.** Jutro z powodu koncertu tylko do g. 12-8 w.

cherheidswehry, 1 zandarm i 1 cywilny. Z Polaków jest kilkunastu rannych, w tem kilku ciężko.

Uroczystości majowe w całej Polsce.

Niebywale uroczyste wypadł obchód w Warszawie przy udziale wojska i władz wojskowych.

W Krakowie, obok niezliczonych tłumów publiczności, wojska i władz, brali oficjalny udział w uroczystości oficerowie francuscy oraz japoński delegat cieszyńskiej komisji plebiscytowej dr. Yamada, który na ręce starosty Kowalikowskiego złożył gratulacje z powodu świetnych zwycięstw wojsk polskich.

W Gdańsku odbył się pierwszy oficjalny obchód polski. Na nabożeństwo w kościele św. Mikołaja przybył angielski pułkownik Trutt, zastępca komisarza Towera, grono oficerów angielskich, przedstawiciel Ligi narodów kapitan Belleu i całe ciało dyplomatyczne Gdańska.

3 Maj na ziemi wileńskiej.

Wilno. (PAT.) Dzień 3 Maja cała ziemia wileńska obchodziła uroczystości. Straż kresowa zorganizowała w Wileńszczyźnie z górą 7.000 obchodów. W wielu miejscowościach zgłosili udział przedstawiciele innych narodowości.

Delegacja Poznańska żąda ustąpienia ministra Seydy.

Z Warszawy donoszą: Dnia 1. maja przybyła do premiera p. Skulskiego delegacja, złożona z przedstawicieli związku zawodowego, polskiego związku zawodowego, polskiego związku kolejowego, narodowego stronnictwa robotniczego i PPS. i przedstawiła mu przebieg zajść w Poznaniu, żądając odszkodowania dla rodzin poległych i ustąpienia p. Seydy oraz prezydenta policji p. Rzepeckiego. P. Skulski w odpowiedzi zaznaczył że uczyni wszystko, co leży w jego mocy, aby śledztwo było jak najszybciej i jak najdokładniej przeprowadzone, zapewniając, iż postara się o zapewnienie bytu dla rodzin poległych. Co do p. Seydy oświadczył, że to nie leży w jego mocy; zaś co do kwestji politycznych, które znalazły wyraz w prasie poznańskiej co do żądań separatystycznych, to prezydent ministrów stoi na tem stanowisku, co i sejm, tj. unifikacji.

OWACJA KOLEJARZY DLA MINISTRA KOLEI BARTŁA.

Warszawa (tel. wł.). Minister kolei p. Bartel wyjechał w ubiegłą sobotę na rewizję służbową dyrekcji Radomskiej. W Dęblinie, pierwszej stacji, należącej do tej dyrekcji spotkała ministra niebywała owacja ze strony kolejarzy. Wszyscy pracownicy kolejowi z muzyką na czele, oczekiwali przybycia pociągu. Muzyka odegrała kantatę powitalną, poczem jeden z kolejarzy wygłosił przemówienie powitalne, w którym między innymi, podkreślił niestosowność uchwalenia przez sejm ustawy o militarzacji kolei, jak gdyby kolejarze nie mieli w sobie dużo poczucia patriotycznego, by w obecnym, tak ciężkim dla Polski czasie bez przymusu spełniać swe obowiązki służbowe.

Minister Bartel w gorących słowach podziękował za uznanie i zaufanie, jakim kolejarze go darzą i wytłumaczył że ustawa nie jest bynajmniej skierowana przeciwko patriotycznemu ogółowi kolejarzy, a tylko jakby środkiem zapobiegawczym przeciwko tym obcym narodowi polskiemu żywiołom, które starają się wdrzeć do polskiego kolejnictwa, by siać w niem zamęt i szkodzić państwu. Zresztą minister przyrzekł, że ustawa ta będzie stosowana z niezmierną względnością. Na pożegnanie muzyka odegrała „Jeszcze Polska nie zginęła“ i „Marsyljanke“; poczem minister przy okrzykach żegnających go kolejarzy odejechał do Radomia.

TRAKTAT NIEMIECKO-LOTWSKI

Lingby (Pat.). Berl. Lok. Anzeiger donosi o zawarciu traktatu między Niemcami a Lotwą. Niemcy zobowiązały się podobno zapłacić milion marek odszkodowania i oddać pewną liczbę lokomotyw.

KS. HLINKA NA WOLNOŚCI

Praga. (Pat.). Wobec tego, że ks. Hlinka wybrany został do parlamentu, rząd czeski wreszcie uwolnił go z jego przymusowego miejsca pobytu w sanatorium w Pradze. Ks. Hlinka otrzymał legitymację poselską i wyjechał do Rózonberga, gdzie był entuzjastycznie powitany.

I w Czechach brak chleba.

Praga. (PAT.) Pisma czeskie donoszą o silnym wzburzeniu ludności z powodu braków aprowizacyjnych. „Narodni Politika“ podaje, że w Chebie 2.000 robotników, którzy od dłuższego czasu nie dostawali chleba, zaczęło strajkować i wyruszyło pod starostwo, gdzie demonstrowali. Ponieważ starosta nie mógł demonstrantom udzielić żadnych uspokajających zapewnień, rozpoczęli się plądrowania w całym mieście, przyczem obrabowano szereg sklepów.

O WYDANIE NIEMIECKICH OKRĘTÓW HANDLOWYCH.

Lyon (Pat.). Havas. Na notę Niemiec z 14. kwietnia odpowiedziała komisja reparacyjna, iż rząd niemiecki, mimo, że traktat pokojowy obowiązuje od 3 miesięcy, nie wydał dotąd żadnych traktatów przewidzianych handlowych okrętów. Wobec tego żądna prosba Niemiec nie będzie spełniona dopóki nie nastąpi wydanie wyznaczonych okrętów.

ROSJA PRZYJĘŁA WSZYSTKIE WARUNKI JAPONII

Lyon (Pat.). Z Tokio donoszą, że rokowania między Japonią a Rosją, ukończyły się 26. kwietnia. Rosja przyjęła wszystkie stawiane przez Japonię warunki.

Z KONFERENCJI AMBASADORÓW.

Lyon (Pat.). Radjo. Konferencja ambasadorów odbyła 1 maja posiedzenie w obecności Juliusza Cambona i uchwaliła wręczyć odpowiedź koalicji delegatom węgierskim we czwartek, pozwoliła również delegacji tej na zwłokę 10-dniową celem powzięcia postanowień w kwestji traktatu pokojowego. Konferencja rozpatrywała następnie zakres działania komisji dla ustalenia granic między Polską a Niemcami; i takieżże komisji austriacko - węgierskiej.

KONFERENCJA W SPAA

Lyon (Pat.). Radjo. W myśl porozumienia osiągniętego w San Remo, nastąpią rokowania wstępne między rządem francuskim i angielskim co do spraw figurujących w programie konferencji, która się ma zebrać w Spaa, w dniu 25. bm. Przedstawiciele obu mocarstw mają się porozumieć ostatecznie co do wszystkich tych kwestji, z których najważniejszą jest określenie odszkodowania należnego Francji od Niemiec.

KONFERENCJA W SPRAWIE ADRIJATYKU

Lyon (Pat.). „Temps“ donosi, że w pierwszych dniach maja odbędzie się konferencja przedstawicieli Jugosławji i delegatów włoskich celem definitywnego załatwienia kwestji Adriatyku. Koła ministerjalne mają nadzieję, że konferencja ta doprowadzi do pożądanego rezultatu.

Lyon (Pat.). Radjo. Według informacji otrzymanej przez „Tempsa“ z Rzymu w pierwszych dniach maja odbędzie się w miejscowości Stussa na brzegu Lago Maggiore spotkanie przedstawicieli Jugosławji z przedstawicielami rządu włoskiego. Chodzi tu o podjęcie rokowań, mających doprowadzić do bezpośredniego porozumienia w sprawie Adriatyku. Opinia publiczna zapatruje się sceptycznie na wyniki rokowań. Natomiasz sfery urzędowe ujawniają ufność w powodzenie tej ostatniej próby. Ufność ta opiera się na tem, że rząd włoski przygotował projekt rozwiązania kwestji, zbliżonych w niektórych szczegółach do projektu Jugosławji.

KTO BĘDZIE CZUWAŁ NAD ROZBROJENIEM NIEMIEC.

Lyon (Pat.). Radjo. Ze względu na propozycję Gepperta zgodził się prezydent rady francuskiej przejechać w Paryżu ekonomiczną misję niemiecką, która odbędzie konferencję z rzeczoznawcami francuskimi. Ze

strony Francji pracuje się obecnie nad programem obrad w Spaa. Jednym z problemów, nad którym się obecnie odpowiednio czynnik zastanawiają, jest postanowienie, czy ze strony koalicji ma wystąpić tylko Francja, Anglia, Włochy i Belgja; czy też i inne państwa sąsiadujące z Niemcami, jak Polska, Czechosłowacja, a może i Danja, a więc państwa; które ze względu na swoje położenie geograficzne są wprost zainteresowane rozbrojeniem Niemiec.

NOVA SIEDZIBA WILHELMA

Polska. (Pat.). Radjo. Rząd holenderski postanowił przesiedlić b. cesarza niemieckiego do Doorn w prowincji Utrecht.

WYBORY DO PARLAMENTU NIEMIECKIEGO

Namen (Pat.). Prezydent Rzeszy Ebert oświadczył że główne wybory do parlamentu odbędą się 6. czerwca. Równocześnie wydano rozporządzenie, że w Pruszech wschodnich, Szlezwigu, na G. Śląsku odbędą się wybory dopiero po przeprowadzonym tamże głosowaniu nad przynależnością państwową.

REKONSTRUKCJA GABINETU SERBSKIEGO

Paryż (Pat.). Z Belgradu donoszą, że poseł jugosłowiański w Paryżu Wesnicz otrzymał ponownie polecenie utworzenia koncentracyjnego gabinetu.

ROZŁAM CENTR KOMITETU KOMUNISTYCZNEGO W ROSJI

Paryż (Pat.). Ze Sztokholmu donoszą: Agencja Nyheter w Helsingforsie dowiaduje się z Moskwy o kompletnym rozłamie w łonie centralnego komitetu komunistycznego. Utworzyły się dwie grupy. W skład jednej wchodzi Lenin, Trockl i Buszaria; grupa ta skłonna jest do ustępstw, druga pragnie pozostać przy dawnym komunizmie.

WZNOWIENIE STOSUNKÓW HANDLOWYCH Z ROSJĄ.

Kopenhaga (Pat.). Radjo. Przedstawiciele kooperatywy rosyjskich oraz reprezentanci międzynarodowego handlu i przemysłu podpisali ugodę, mającą przygotować wznowienie stosunków handlowych z Rosją. Układ ten zawiera paragraf dotyczący zapłacenia przez Rosję długów zagranicznych.

Skandal teatralny.

Z powodu premiery „Dziś i jutro“. (Sceny dramatyczne w dwu odsłonach Marji z Fredrów Szembekowej).

Kierownictwo sceny lwowskiej postawiło sobie za cel udowodnić nam, że niema sztuki tak złej, którejby nie wystawiło i którejby z kolei nie zrehabilitowało, wystawiając jeszcze gorszą. Wykazuje się w ten sposób, że w dziedzinie ducha, na polu braku inwencji artystycznej i intelektualnej niema punktu końcowego, a każdy rekord, choćby najokazalszy, może być przy dobrej woli pobity. Krytykom pragnie się widać wydrzeć z kołczana wszystkie strzały ujemnych ocen i określić, by pewnego dnia — wobec nowego scenicznego barbarzyństwa — stanęli bezbronni i zniechęceni. A przecie — proszę wierzyć — prawdziwa możność chwaleńca daje literatowi znacznie więcej podnieć i o wiele rozleglejsze otwiera przed nim pole popisu.

Nie winię p. z Fredrów Szembekowej o to, że sztukę swą napisała i że wręczyła ją dyrekcji teatru lwowskiego — to w ostateczności każdemu wolno — ale dyrekcji nie mogą tego wybaczyć, że wystawiła rzecz, która — w najlepszej z pewnością myśli napisana — prowokuje zmysł artystyczny artystów i publiczności, a kulturze artystycznej kierownictwa wystawia niesłychanie smutne świadectwo. Parę słów koniecznego, choć przykrego uzasadnienia.

Wystawione wczoraj po raz pierwszy „sceny dramatyczne“ znajdują się — zdaniem autorki i dyrekcji — na pograniczu satyry, utworu humorystycznego, aktualnego dowcipu, rymowanej publicystyki i agitacyjnej broszurki; miejsce ich rzeczywiste znajduje się jednak znacznie niżej od wszystkich tych pisarskich rodzajów. Satyra zamyka w so-

bie jednostronny i energiczny uczuciowy i wyobraźniowy wizerunek współczesności, pogrążony w nienawiści i pogardzie pisarza; humor jednostronności satyry wygładza, uzasadnia, doprowadza do harmonji z otoczeniem; artykuł wstępny jest intelektualnym skrótem pewnego odcinka chwili obecnej, kończącym się praktycznymi wskazówkami; jedynym celem broszurki agitacyjnej jest oddziaływanie praktyczne. Każdy z tych rodzajów pisarskich (o ile je wszystkie można podciągnąć pod to miano) ma swój teren operacyjny i własną formę oddziaływania. Nic z tego w sztuce, która z przykrością wypada nam omówić.

Moment, w którym ma rozgrywać się rzecz p. Szembekowej, przypada na czas po zrealizowaniu reformy rolnej. Chłop zamieszkał w pałacu magnackim, a magnaci zeszli na dziady. Ale dziwnym zbiegiem okoliczności, na „pogrzeb” starego księcia (antyteza „Wesela”) zjeżdżają jacyś srodze demagogiczni posłowie i agitatorzy pseudo-ludowcy i pseudo-socjalistyczni, i okropnie wymyślają na szlachtę (która wszakże już wszystko utraciła), gdy arystokraci znów rozprawiają z zachwytem o Riwierze (mimo iż zeszli na dziady). Intelkt i fantazja pisarska nie dopisały; autorka nie zdołała nam w sposób choćby najbardziej szablonowy unaocznic momentu, w którym rozgrywa się sztuka.

Formuły, które operuje autorka, pochodzą z przed pół wieku. Socjalizm i ludowość to „podszczuwanie”, „agitacja”; winą szlachty jest to, że zbyt często jeździła na Riwierę. Jedyną na to radą — zgoda stanów, wybaczenie sobie win i błędów. Ataki „antidemokratyczne” śmiało autorce wybaczyć można, tem bardziej, że osłabia je kapitalnem stwierdzeniem, że „nasz ustrój społeczny nie jest bez ale”, i nie z tego powodu atakujemy teatr.

Tendencja — w najszerszym znaczeniu tego słowa — na prawdę pogłębiona wychodzi poza zakres powierzchownej, jednostkowej obrazy, stwarza typ głęboko ludzki. Najcierwieńszy demokrat nie będzie się oburzał na antydemokratycznego bądź co bądź „Korjolana” czy „Juljusza Cezara”, nie będzie występował przeciw Piotrowi Mortensgard z „Rosmersholmu” i dr. Stensgaard ze „Związku młodzieży”. My również nie mamy pretensji do p. Szembekowej z wręcz przeciwnych motywów. Bagaż umysłowy i artystyczny tych scen jest zbyt nikły, a „satyra” nie jest nawet w stanie zadrasnąć.

Skandalem jednak obok poziomu intelektualnego jest artystyczna strona premjery. Odżyła w niej rymowana publicystyka Krasieńskiego („Dzień dzisiejszy”) w niesłychanie pogorszonym wydaniu, przetka ją wyspiańszczyzna najlichszego rodzaju. Pankracy i Jasiak z „Wesela” chodzą po scenie, książkę wstaje z trumny i wypija dla pokrzepienia szklankę wody, a wszyscy mówią wierszem, który dzięki rymowi i poniekąd rytmowi w najbardziej zapadłych zakątkach uchodzić jeszcze może za poezję. Mieli rację ci z pośród aktorów, którzy nie nauczyli się roli; szkoda sobie głowę napelniać plewami.

Mniejsza jednak o rozbiór sztuki. Chodzi tu o rzecz ważniejszą, o symptomatyczne znaczenie zakwalifikowania jej do gry. W związku z szeregiem wypadków podobnych dowodzi ten fakt w sposób przerażający, że literackie kierownictwo naszego teatru upadło na możliwie najniższy poziom, że prowadzi się w naszym teatrze gospodarkę pod względem kulturalnym wprost rabunkową, gospodarkę — może mimowiednie — bankrutą, który zachwascza teren, by go za chwilę porzucić. Tolerancja i wyrozumiałość zbyt długo już uprawiana, wobec karygodnych objawów stałaby się karygodnym, tchórzliwym zaniedbaniem. Zadzwoń się musi na trwogę i pomyśleć o ratunku. Powody tych powtarzających się w teatrze skandali kulturalnych muszą być sumiennie zbadane i radykalnie usunięte. Na komisji teatralnej spoczywa ciężka odpowiedzialność.

P. S. Dyrekcja teatru jest zbyt szczerą. Sztukę p. Szembekowej wystawiono w obecności wiceministra p. Heuricha, który przyjechał zbadać potrzeby kulturalne Lwowa.

Dr. Włodzimierz Jampolski.

Czas odnowić przedpłatę na maj!

Upraszamy o wczesne nadesłanie prenumeraty, na maj 1920., gdyż nakład „Kurjera Lwowskiego” obecnie tak bardzo kosztowny musi być zawczasu ustalony.

Prenumerata miesięczna „Kurjera Lwowskiego” wynosi: we Lwowie 20 marek, z dostawą do domu 23 marek, z przesyłką w Polsce 23 marek, w innych państwach 25 marek.

Cena pojedynczego numeru na całym obszarze Polski 1 marka.

Kronika.

KALENDARZYK.

Dzisiaj rz. kat. Florjana M.; gr. kat. Januarja. Jutro rz. kat. Piusa V. p.; gr. kat. Salomei. — Wschód słońca 4:34, zachód 7:25.

REPERTUAR TEATRU MIEJSKIEGO

We wtorek „Manon”, opera Masseneta.
We czwartek „Księżniczka czardasza”, operetka.
W piątek „Rigoletto”, opera Verdiego.
W sobotę o g. 3 popoł. „Wesele”, dramat Wyspiańskiego — o g. 7 wieczór „Księżniczka czardasza”, operetka.

We Lwowie.

— Szkodliwa pogoń za sensacją. „Wiek Nowy” podał we wczorajszym numerze wiadomość z Warszawy, że Kijów został zdobyty przez nasze wojska; wiadomość tę uzupełnił tego rodzaju komentarzami, że Piłsudski wkraczając do miasta dla utrzymania tradycji uderzył w Złotą Bramę szablą turecką, jak ongi Bolesław Chrobry Szczerbce, dalej, że Kijów zdobyty został jeszcze kilka dni temu, ale na życzenie Naczelnika Państwa wiadomość o tem miano podać w święto 3. Maja itd. itd.

Bujna jest zaiste fantazja „Wiek Nowego”, wypadłoby w tak dostojnej sprawie polityczno-wojskowej wstrzymać się z wszelkimi sensacjami, które w danej chwili nie mają podstaw realnych, władze bowiem wojskowe stwierdzają, że do tej pory Kijów nie został zajęty.

— Tydzień plebiscytowy. W Kasynie i Kole literacko-artystycznym odbędą się w tym tygodniu dziś we wtorek, następnie we czwartek i sobotę, prelekcje na temat plebiscytowy. Początek o godz. 7 wieczór. Wstęp wolny. Dziś, we wtorek, będzie mówił prof. dr. Stan. Zakrzewski o Śląsku i Warmji. Prelekcję poprzedzi przemówienie dr. Jurasza, prezesa komitetu obrony kresów zachodnich.

— Polskie towarzystwo politechniczne. Dnia 5 b. m., o godz. pół do 6 wiecz., odbędzie się tygodniowe zebranie Polskiego towarzystwa politechnicznego, na którym prof. Klemensiewicz wygłosi odczyt p.t. „Przemysł chemiczny we Francji w czasie wojny”.

— Z żałobnej karty. We Lwowie zmarł w 68 roku życia, po długoletniej chorobie, Stefan Szeliga Łyszkiewicz, inżynier i właściciel fabryki papy.

— Komunikat teatralny. Po dłuższej przerwie — z powodu choroby w domu — wrócił znów do swych zajęć reżyserskich p. A. Okoński, który wystąpi w „Manon” jako Lescaut gwardzista. We wtorek wystąpi w roli „Manon” p. Eugenia Towarnicka.

W przyszłym tygodniu będzie obchodził 25-lecie pracy scenicznej zasłużony artysta naszej sceny i reżyser, p. Kazimierz Okornicki. Jubilat wystąpi w jednej z głównych ról nowej, niegranej dotąd sztuki znakomitego poety Leopolda Staffa. Tytuł sztuki „Południca”. Jemu też, zgodnie z intencjami autora, powierzono reżyserję.

— Podwyżka cen biletów tramwajowych i światła. Na ostatnim posiedzeniu komisji elektrycznej dyr. Tomicki przedstawił następujące wnioski magistratu, podwyższające ceny biletów tramwajowych i światła elektrycznego o 100 procent:

Bilet jazdy 2 mk., przyczem nie robi się różnicy dotychczasowej między biletami zwykłym a przesiadką. Wolno przesiadać na każdy bilet. Karta abonamentowa do dowolnej jazdy 160 mk. (zamiast 80 mk.), do dwurazowej jazdy 80 mk. (obecnie 40 mk.), karty szkolne po 25 mk., jednego tylko typu, przesiadac

wolno na każdą kartę. W ogólności zatem podwyżka wynosi 100 proc.

Ceny za światła elektryczne: Cena zasadnicza 5 mk. za kłopot - godzinę (dotąd 2 mk. 80), za światła w lokalach publicznych, jak: kawiarniach, sklepach, teatrach i t. p. 6 mk. (dotąd 2 mk. 80), za prąd w kinoteatrach 10 mk. (dotąd 6 mk.), za prąd do celów przemysłowych 3 mk. (dotąd 1 mk. 80). Podwyżka wynosi więc średnio około 80 proc.

Podwyżki te zwiększyły mają dochód miesięczny elektrowni o 2 miliony marek, które potrzebne są dla pokrycia w pierwszej linii zwiększonej od 1 kwietnia o 100 proc. ceny węgla. Oprócz tego podskoczyły bardzo znacznie ceny oliwy, żelaza etc.

Włóczęga dr. Schleicher stwierdził, że cena tony węgla krajowego, która wynosiła 1 stycznia b. r. 130 K, wynosiła już 1 kwietnia 5394 K. Koszta transportu podskoczyły także o 80 proc. Po dłuższej dyskusji uchwalono odesłać wniosek powyższe do podkomitetu, który ma dziś zdać sprawę o nich.

W Krakowie: po ostatniej podwyżce cen biletów tramwajowych do 2 marek — jak nam stamtąd donoszą — panują pustki w wozach tramwajowych.

— Samobójstwo. Władysław Wasylewski adiunkt kolejowy lat 47, zamieszkały w Dyr. kol. powiesił się w biurze przedpołudniem 3. bm. t. j. wczoraj gdy nikogo z powodu święta narodowego w biurze nie było.

Powodem samobójstwa okropna nędza. Osierocił żonę i dwoje dzieci, które mieszkają w Krakowie.

— Wyrodny syn. Jadwiga Huńka z Lesienic zgłosiła się na pogotowie ratunkowe ze złamaną kością nosową. Urządził zaś ją tak jej własny syn uderzając ją miską w twarz. Huńka zeznała, że znęca on się nad nią za to, że ona jest Polką, podczas gdy on jest Ukraińcem.

— Strajk kucharzy wybuchł w Krakowie. Żądają oni 15 proc. od obrotu. W kilku kawiarniach przyszło na tle strajku do wykroczeń, niektóre kawiarnie zostały popołudniu zamknięte.

Towarzystwo „Ochrona Ziemi” zawiadamia swych członków Towarzystwa ul. Begjonów 3, we wtorki, czwartki i soboty od 4—6-tej popołudniu. 3443

Koncert Wilhelma Backhausa, sławnego pianisty, odbędzie się dnia 11. maja. Bilety w składzie fortepianów Połoniczkiego, ul. Tańskiej 1. 3155

ZAPARCIE U DZIECI. Niehygieniczne odżywianie dzieci zawsze powoduje u nich zaparcie. Dlatego też przystępując do walki z tem cierpieniem, należy przede wszystkim dbać o dobre warunki higieniczne w ogólności, a osobliwie zaś pamiętać o higienie kiszki. Należy dziecko przyzwyczaić do regularnego oddawania stolca. Dla osiągnięcia codziennego wypróżnienia trzeba stosować Kaskarynę (Cascarium Leprince), która w tych razach oddaje wymienione usługi. Środek ten może być stosowany codziennie przez czas dłuższy bez najmniejszej obawy w dawkach nieco mniejszych, n. p. w ilości 1 pigułki wieczorem podczas jedzenia. 341

W razie podwyżek czynszów i innych zatargów z gospodą zaim, należy bezpłatnej porady zasięgnąć w biurze porady mieszkaniowej towarzystwa „Ochrona lokatorów” ul. Ossolińskich 8., parter, między godz. 2—4 popołudniu, poatem zaś o konkretnych wypadkach zawiadamić tylko listownie biuro prasowe towarzystwa „Ochrona lokatorów” we Lwowie, ul. Pańska 20., parter. 3146

Zarząd okręgowy dóbr państwowych we Lwowie ogłasza konkurs na 2 posady oficjalów rachunkowych X. klasy rangi i 5 asystentów rachunkowych XI. rangi.

Wymagane złożenie egzaminu dojrzałości w gimnazjum lub szkole realnej, nieposzlakowana przeszłość i przynależność do Państwa polskiego. Blizsze warunki podaje „Gazeta lwowska”.

3158

Komunikaty.

Wykupno asygnat na chleb.

Miejski Zakład aprowizacyjny wzywa kupców rejonowych dziel. I., II., III, IV. i V., by zgłosili się dnia 5. maja we środę, zaś kupców rejonowych dziel. VI. i zarządców konsumów dnia 6-go maja w czwartek celem wykupna asygnat na chleb.

Chleb ten będzie sprzedawany w formie kartki chlebowej Nr. 3, których okres trwałości do środy dnia 12. maja.

Zarazem przedłuża się ważność kart chlebowych Nr. 2. do środy dnia 5. maja włącznie. 3.66 Miejski Zakład aprowizacyjny.

Nekrologia.

†
Za duszę śp.

Wandy ks. Czartoryskiej

zmarła 16. kwietnia 1920, odprawione zostanie **Nabożeństwo żałobne** w kościele O. O. Jezuitów we środę 5. maja o g. 9 rano na które wszystkich członków i pobożną publiczność zaprasza — Katolicki Związek Polek. 3162

†

Nabożeństwo żałobne

za duszę ś. p.

Stanisława i Bronisława Lencznarów

absolwenta praw podpor. 39. p. p. strzelców lwowskich, którzy zginęli w czasie walk z Ukraińcami dnia 7. listopada 1918 r. we Lwowie i 3. maja 1919 r. pod Pikułowcami w rocznicę śmierci odbędzie we środę dnia 5. maja 1920 r. o g. pół do 8-jej rano w kościele św. Marcjana.

ZAMIAST PETROGRAD „LENINGRAD“

Półdhu (Pat.). Radjo, Ze Stockholmu donoszą, że nazwa Piotrograd zostanie zamieniona na Leningrad celem uczczenia rocznicy urodzin Lenina.

DUŃSKIE PRODUKTY DLA ANGLJI

Lingby (Pat.). 1. bm. Radjo. Z Kopenhagi donoszą: Wywóz produktów do Anglii wstrzymany na kilkanaście dni z powodu braku okrętów, rozpocznie się znowu w dniach najbliższych. Anglja, która bez tych produktów duńskich nie może się obejść, zobowiązała się dostarczyć do portów duńskich dostatecznej ilości statków.

STRAJKI WE FRANCJI

Paryż (Pat.). Havas. Komitet administracyjny powszechnego związku pracy postanowił w celu zaznaczenia solidarności z kolejarzami ogłosić jutro strajk generalny górników, marynarzy cywilnych oraz robotników zajętych przy wyladowywaniu.

Nadesłane.

(Za rubrykę tę redakcja nie bierze odpowiedzialności).

Dentysta Dr. JAN BRZEŃSKI

ordynuje Lwów, ul. Akademicka 3. Bezbolesne wyrywanie zębów, sztuczne zęby, korony, mostki i t. d. 5

Dentysta lekarz Dr. Jakób Owiński
Pracownia Dentystyczno-Techniczna
ul. Halicka 21. 3

Dr. Z. Stobiecki

Zakład dentystyczny otwarty Lwów Asnyka 2. róg Pańskiej. 44

Dr. S. MIKOŁAJSKI

ul. Śniadeckich 6. II. p. ord. od godz. 3—5 popoł. w chorobach wewn. i chor. dzieci. 1

Dentysta Dr. Tadeusz Kasprzycki
ordynuje Lwów ul. Romanowicza 3. parter (przedłużenie ul. Akademickiej). 45

Specjalista chorób skórnych i wenerycznych DR. BERGER
Sykstuska 15. 2

Specjalista chorób skórnych i wenerycznych Dr. MICHAŁ SALPETER
Sykstuska 17, ord. od 8—9 i od 12—6. 3095

ADWOKAT I OBROŃCA

Dr. Tadeusz Dwernicki reaktywował swoją kancelarię, którą prowadzi wspólnie z adwokatem i obrońcą wojskowym **Dr. Stanisławem Dregiewiczem** w dawnym lokalu — ulica Halicka 21. II. p. (dom Dra Bałtabana). 3147

Powróciłem. przyjmuję od 1 maja przy ulicy Batorego 38, I. p. od 12—1

Prof. uniwersytecki Dr. FRANCISZEK GROER specjalista chorób dziecięcych. 3112

Dr. A. Schwarz Specjalista chorób skóry i wenerycznych sekundariusz szpitala powszechnego Lwów Słowackiego 4. naprzeciw głównej poczty. 3091

BERNARD WASSERMANN

pierwszorządny skrzypek-wirtuoz

powrócił z urlopu i koncertuje od czwartku 29 b.m.

W KAWIARNI

RENESANS

przy ul. Trzeciego-Maja

W kawiarni najpoczytniejsze dzienniki krajowe i zagran., wyborna kawa, wysmienite lody i chłodniki. Pierwszorządnej jakości potrawy i napoje. ZARZĄD.

Z sali koncertowej.

EISENBERGER — „ECHO“

Przy szóstym wieczorze arcydzieł fortepianowych zastąpił Melcera Eisenberger. Program tego poniekąd improwizowanego wieczoru był tedy trochę pstry, nie tak jednolity i celowo ułożony jak programy poprzednich wieczorów z tego cyklu. Znalazł się w nim Scarlatt i drugi wielki rówieśnik Bacha Händel i romantyk Schumann i salonowy quasi modernista Friedman i kończący zwykle programy solistów brawurami swymi utworami Liszt. Nie wszystko odpowiedziało Eisenbergerowi, który jest pianistą-romantykiem, grającym zawsze więcej dla siebie niż dla publiczności, co nie jest zresztą żadnym zarzutem tylko wielką pochwałą. Trzeba widzieć, jak Eisenberger pieści się własnym tonem, uderzeniem, każdym odpowiednio zróżniczkowanym akordem, jak się wsłuchuje w swoje piano i pianissima, jak potrafi odczuć kompozytora, i razem z nim boleć, roznamiętniać się, weselić; z jaką swobodą traktuje takt, jak świetnie wiąże ze sobą poszczególne tony i całe frazy w jedną mozaikę plastyczną i barwną. Eisenbergerowi - romantykowi odpowiadała najlepiej fantazja op. 17 Schumanna, Namiętność części pierwszej, patos drugiej i poezja trzeciej znalazły w jego wykonaniu właściwy wyraz; było to naprawdę coś bardzo pięknego. Wirtuozowsko-salonowe etudy Friedmanna, rówieśnika i towarzysza swego od lat dziecinnych traktował artysta con amore, osiągając dla niektórych z nich (np. tej o melodyce japońskiej) wielki sukces. Nie brakło jednak i Händlowi w wykonaniu Eisenbergera wielkości, a Capriccio i Pastorale Scarlattiego miały odpowiednią lekkość i archaiczną myszkę. Pełną delikatnych światłocieni była „gondoliera“ Liszta a transkrypcja z „Snu nocny letniej“ Mendelsohna iskrzyła się raketami wirtuozowskimi. Nie dziwnego, że słuchacze nie bardzo chcieli, odejść i upominali się o bezpłatny dodatek, a artysta z największą gotowością dorzucił cztery utwory, jeden lepiej zagrany od drugiego. Zegnaliliśmy go z zachwytami, a cała nadzieja nasza w tem, że Eisenberger związany obecnie z miastem naszym węzłami obowiązkowymi (jako profesor Lwowskiego Instytutu muzycznego) zagładnie do nas częściej, a kształcąc młode pokolenie w swoim duchu, da nam zastęp uczniów którzy kiedyś zagrają nam może a la Eisenberger.

(Doroczny koncert „Echa“ nie przyniósł nam nic nowego. Nie wiemy z jakich powodów nie potrafiło ono wzbogacić swego repertuaru choćby o jedną nowość, ale to, co śpiewało śpiewało bardzo dobrze. Chór złożony z trzydziestu kilku osób, przeważnie dawnych, wytrawnych członków ma w każdym z poszczególnych głosów dzielnych przedstawicieli. Największym powodzeniem cieszyła się humoreska choralna Walewskiego „Bajeczka o myszce“ odśpiewana z pewną finezją i potrzebnym humorem. Popisowa dla chóru męskiego kompozycja szwajcarskiego kompozytora Hegara „Pochód w pustyni“ wykazywała też wielkie walory tak chóru jak i dyrygenta, p. Rangla, który z niemiecką pedanterją i sumiennoscją wyćwiczył ten chór do najdrobniejszych szczegółów. Mniej dobrze udały się „Echu“ rzeczy nastrojowe jak Rudnickiego „Coś się śni“ i Walewskiego „Zawód“ a także tegoż programowo-opisowa „Burzę“ słyszeliśmy nieraz przez „Echa“ wykonaną lepiej. Zelenieckiego „Pieśń o Wilku“ rozwinęła i bez wielkiej inwencji nie robiła wrażenia. Solistką koncertu była p. Marynowiczówna. Młoda ta artystka naszej opery, nie wiadomo z jakich przyczyn nie wykorzystana w

niej tak, jakby jej się po talencie jej i piękności głosu należało, śpiewała pieśni Karłowicza, Zelenieckiego, Paderewskiego, Rózyckiego i dyrygenta „Echa“ Rangla. W tej ostatniej nowości nie trudno było pod modernistyczną powłoką odkryć właściwe jądro w postaci banalnego walczyka, faktura pieśni świadczy jednak o tem, że autor jest dobrym muzykiem. Ze jest dobrym dyrygentem o tem wie publiczność lwowska i sami Echiści, którzy po nieudanych eksperymentach z innymi dyrygentami do niego powrócili.

E: Walter:

OGŁOSZENIA.

Nauka i wychowanie.

Nowe kursa

1) rachunkowości państwowej,
2) stenografii polskiej,
rozpoczynają się dnia 4. maja br. Wpisy do 3. od 3-5 po poł.
Konces. Praktyczne Kursy rachunkowości 2965
ZYGmunta OLSZEWSKIEGO
Kurkowa 1. 38.

Posady i prace.

Adjunktów lasowych

obeznanych z eksploatacją przyjmie naychmiast Państwowe Przedsiębiorstwo eksploatacji lasów w Rozwadowie n/S. Odpisy świadectw i szczegółowe warunki nadsyłać pod adresem Tartak Rozwadów. 3084

Buchaltera

do zestawienia bilansu ewentualnie na stałe poszukuje Państwowe Przedsiębiorstwo eksploatacji lasów w Rozwadowie n/S. Odpisy świadectw i szczegółowe warunki nadsyłać pod adresem Tartak Rozwadów. 3083

PANNA z 3-letnią praktyką biurową pisząca na maszynie z ładnym ręcznym piśmem poszukuje posady, ewentualnie wyjedzie na wieś. Zgłoszenia do biura Sokółowskiego pod „Rutynowana“. 3142

SAMODZIELNEGO pomocnika (-czki), księgarskiego, chrześcijanina poszukuję Zgłoszenia pod „Księgarz“ do administracji. 3140

GOSPODYNI osoba inteligentna w średnim wieku, znająca się dobrze na kuchni i gospodarstwie wiejskiem, z dobrymi poleceniami, poszukuje posady do samodzielnego zarządu domem na wsi. Zgłoszenia do administracji Kurjera lw. pod „L. S. 38“ za okazaniem kwitu inseratowego. 3136

DOKTORANDKA medycyny, Polka, katoliczka z praktyką szpitalną poszukuje posady. Wyjedzie do kąpiel sanatorjum, nad morze. Zgłoszenia do administracji Kurjera pod „III-cie rygorozum“. 3123

JAKO towarzyszką do kąpiel także zagranicę wyjedzie osoba poważna z dobrej rodziny, Polka. Zgłoszenia do administracji Kurjera pod „Voyager“. 3124

Różne.

CHRZEŚCIJAŃSKI magazyn i pracownia sukien damskich Edward Szkaradek Fredry 6. 2769

FORMY do wyrobu rur betonowych, Prasy do wyrobu dachówek. Cement dosatrcza „Pilot“ Lwów Batorego 1. 9407

Spieszcie eleg. Panie!

Krawiec damski Józef Flick wykonuje gustownie i tanio, kostumy płaszcze, suknie, ul. Blacharska 20. Z prowincji za 48 godzin. 2603

SAD siedmio morgowy zaraz do wynajęcia, Rudniki, stacja kolei Halicz. — Zgłoszenia i oferty nadsyłać: Zarząd dóbr Błudniki. 3067

WYNAJME sad we Lwowie Inb w okolicy Lwowa. Wiadomość w Cukierni Leona Sapiehy 15. Lwów. 3104

Iwonicz

pensjonat

„Zofijówka“

otwarty z dniem 15. maja. Zgłoszenia przyjmuje do 10. maja (później Iwonicz) od 5-7-jej K. Studencka, Lwów, Sapiehy 45. parter na prawo. 2419

Z dnia 29. na 30. kwietnia 1920 r., skradzione zostały w Rudni 2 konie. Jeden koń nieważaszon, szpakowaty, na czole z gwiazdką, lat trzy. Klaczka ciemno-guiada lat 2, grzywy obstrzygnięte stojące około cztery, pięć cali. Uprasza się żandarmerję i ich czynników o interwencję. Wynalezienie konia wynagrodzić. 3128

ZGUBIŁEM dokument wojskowy tymczasowe zwolnienie na nazwisko Tychowski Stanisław, nnieważniamski Stanisław, 3141

Kupno i sprzedaż.

CEMENT gips tylko wagonowo poleca „Pilot“ Lwów Batorego 4. 25. 0

BIBLIOTEKA belletrystyczna wspaniale utrzymana wyborowa około 2000 tomów za 20.000 M. do sprzedania. Zgł. list. w Adm. „Biblioteka“. 3041

PAPA dachowa w większej ilości poleca M. Kierski, Lwów, pasaż Mikolascha.

SPRZEDAM sypialnię, salonik meble z pokoju męskiego łóżka, szafarki, dywany większe, obrazy artystyczne maszyny do pisania lampy nastrojowe, różne rzeczy do użytku domowego. Tomaszewski Ossolińskich 9. 3077

BACZNOŚĆ FOTOPLASTIKUM okazjnie sprzedam zaraz Deplesen drogomistrza Łańcut. 3099

WILKI SZCZENIAKI czystej rasy do sprzedania. Wagilewicz 4. I. p. od 3-jej do 5-jej. 3103

RECZNY Kuferek przedwojenny prawie nowy z prawdziwej skóry do sprzedania wiadomość w administracji. 3116

Pięć żazienkowskiej z grubej nici, potrzebny odnowiony, oraz wazno cynkowa w całym dobrym stanie komplet 3500 marek do sprzedania Cwennarski Lwów Staszica 5. 3130

WEDKĘ z przyborami kupię. Zgłaszać pod „Wędrak” administr. 9313

UBRANIE męskie z surowego jedwabiu do sprzedania. Adres w Admin. 3149

MAM na sprzedaż przeszło 100 morgów leśniczyny na kosze lub faszyny. Za okazaniem inserata „Leśnik”. 3156

SŁOMY jarej parę wagonów do sprzedania. Wiadomość W. Kopecki Jarosław. 3151

MACZYNNIA emaliowane z opakowaniem dla prowincji poleca Cwennarski Lwów Akademicka 21. 3131

MIEDZI i mosiądzu starego każdą ilość kupi Biuro techniczne, ul. Gołąba 15. 3129

STROJNY nowy szlafrok do sprzedania Murarska 51. p. drzwi 4. od 3-4. 3427

PUŁZA palma do sprzedania. Blżej w Admin. „Kurjera” 3126

WIESZORKI, siodło, czteroskibowiec, kulturyatory, wzniki, aparat parowy do szycia, kariny sprzedają manifest, Snopkowska 39. 3135

PIANE pianino używane i fortele bujający częściowo za rowiandy. Wiadomość Pelczarska 2, Żelechowska. 3134

Mieszkania.

NIA lato szukam mieszkania z utrzymaniem najchętniej we dworze lub leśniczówce. Oferty pod J. K. do Admin. „Kurjera lw.” Lwów. 3078

POSZUKUJĘ 2-4 pokoje z kuchnią światłem elektrycznym pośrednictwem sowskiej wynagrodzę. Wiadomość w sklepie Włodzimierza Rubla Szajnochy 2. 3088

SZUKAM pokoju z osobnym wejściem. Łaskawe zgłoszenia do administr. „Z meblami lub bez”. Okazicielowi kwitu. 3118

Odstąpię pokój z komfortem nieumeblowany. Zgłoszenia pod „Listopada” do Admin. „Kurjera”. 3137

DUŻY jasny pokój z osobnym wejściem elektryką ew. z łazienką zaraz do wynajęcia. Wiadomość w Admin. 3138

POSZUKUJE się dla 2 osób i 11-letniego chłopczyka mieszkanie na leśniczówce lub dworze koło kolei z całym utrzymaniem wikt skromny a zdrowy „Wakacje”. 3125

FRANCUSKA rodowita poszukuje pokoju bez mebli z osobnym wejściem przy rodzinie za opłatą lub za lekcje. Wiadomość „Foyer français”. Hotel francuski od 12-2 lub listownie. 3132

MIESZKANIE o 4 pokojach z przyłaz. z komfortem (gaz, elektryka) w okolicy ul. Listopada wynajmę zaraz za 100 (sto) kg. mąki pszennej, 100 kg. cukru ewentualnie kawy. Blższa wiadomość w administracji. 3134

BERNARD POŁONIECKI

kupuje

Fortepiany i pianina

we Lwowie, ul. Klem. Tańskiej 1.

KONKURS.

MAGISTRAT KR. ST. M LWOWA

rozpisuje niniejszem konkurs zewnętrzny na następujące posady

w miejskim Zakładzie Gazowym:

- 1) Kontrolora instalacji gaz. w IX randze
- 2) Korespondenta w IX. randze
- 3) Rewidenta rachunkow. w IX randze
- 4) Adjunkta rachunkowego w X. randze.

WYMOGI OGÓLNE:

- a) Obywatelstwo polskie. — b) Nieprzekroczony 40 rok życia. — c) Przeszłość nieposzlakowana.

Wymogi specjalne:

- ad 1) Ukończone studia techniczne.
- ad 2) Ukończona szkoła średnia względnie Akademia handlowa i dokładna znajomość korespondencji k pieckiej, tużież przynajmniej dwóch języków w słowie i piśmie ewentualnie szkoła handlowa i praktyka zawodowa.
- ad 3) i 4) Ukończona szkoła średnia i egzamin z rachunkowości kupieckiej ewentualnie szkoła handlowa i praktyka zawodowa.

Do posad tych przywiązane są pobory ad 1), 2), 3) urzędnika IX. rangi, ad 4) urzędnika X rangi ze wszystkimi dodatkami drożyznianymi do tych rang p związanyymi analogicznie do urzędników państwowych.

Blższych informacji co do wysokości poborów i innych szczegółów udziela Miejski Zakład gazowy. Posady zostaną na razie nadane prowizorycznie. Stabilizacja może nastąpić po roku nienagannej i zadowalniającej służby.

Podania należy udokumentowane i osteplowane należy wnosić do Biura prezydjalnego M gistratu w terminie do 8 maja 1920. 3086

Prezydent miasta Lwowa NEUMAN w. r.

KURTOWNIA MONOPOLU SZTUCZNYCH ŚRODKÓ I SŁODZĄCYCH
LUDWIK HOSZOWSKI, LWÓW, AKADEMICKA 3

zawiadamia, 3113

że rozdział sacharyny na miesiąc maj rozpocznie się z dniem 4 maja dla konsumentów, stowarzyszeń i aptek. Przytem nadmieniam, że gotówkę i arkusze należy składać przed południem od godz. 9-12 zaś towar odbiera się między 3-5 po południu.

Drobna S. RZED-Z SACHARYNY

odbywa się w następującym porządku:
I. i II. dzielnica od 1 — 10
III i IV. dzielnica od 11 — 20
V. i VI. dzielnica od 21 — 30
za okazaniem nowych legitymacji, w godzinach od 9-12 przed poł dniami i od 3-6 popołudniu. wchód przez bramę. 3114
LUDWIK HOSZOWSKI — LWÓW — AKADEMICKA 3.

Perfumy na wagę i mydła

wszelkiego rodzaju Środki do odświeżania powietrza, Kremy. Szminki teatralne, Farby do włosów, Pudry, Szczotki, Pędzle, Artykuły gumowe i gospodarcze w wielkim wyborze poleca

BOGDAN BOHOSIEWICZ
Lwów, ul. Hetmańska L. 6. 139

Maszyny

do pisania kupię zaraz. Listowne zgłosz. do Admin. pod „Maszyny”. 138

3000 ton śledzi

po przystępnych cenach przybędzie w najbliższych dniach jako tranzyt do Gdańska. Sprzedawcy zechcą zgłosić się czempredzej do

Ernst Braun & Co., Gdańsk

Import śledzi założone w 1908. 472
Adr. tel.: BRAUNCO Gdańsk. Telefon 14. i 49.
Dalsze transporty będą regularnie nadchodziły.

Maszynki naftowe

systemu „PRIMUS” 2702

POLECA ANTONI HALSKI
LWÓW, UL. SOBIESKIEGO L. 3.

Maszyny do pisania

naprawia, przerabia oraz zmienia czcionki na nowe. Zakład mechaniczny JULIUSZ HECKER Kraków, Marka 25. 2859

Kupuje meble w dobrym stanie oraz antyki. Ziełńki, ul. Kolałataja 5. 2933

SOLEC

Zakład wód mineralnych o siarczkowych, znanych ze swej skuteczności w reumatyzmie, artretyzmie, chorobach siarowych, nerwowych, prymocionach.

Kąpiele błotne, słoneczne, hydroterapia. Główni lekarze: Dr. Harajewicz z Marjambardu i Dr. Grabowski z Buska. Dojazd przez st. Kiełce, skąd 65 wiorst szosą samochodową i kołmi lub przez stację kolei galicyjskiej, Szczucin, skąd 15 wiorst do Solca 2967
— Prospekt wysła Zarząd S lca, pocia Stępnica ziemi Kieleckiej. —

KORZYSTAJCIE Z OKAZJI!!!

500 Mk

placę za aparat starych sztucznych ZĘBÓW — kupuje każdą ilość nawet połamanych
Hotel „SAVOJ”, pokój 3
Sobieskiego 7
Codziennie od 9-7 wiecz bez przerwy.

BRACIA ZAŁOMAN

Skład Materiałów i Instrum. dentystycz. w Łodzi
Pozostajemy przez krótki czas!

Lokomobila angielska na kołach 28/32 Mk. Lokomobila angielska stała 35/40 Mk.
Lokomobila Lanza stała 40/40 benzynowy, ropny, PŁUG 65/10 Mk. 11310 motorowe oraz w żelazie i na maszynę
Natychmiastowa dostawa.
DOM HANDLOWY I TECHNICZNY „PILOT”
Spka z ogr por. 2980
Lwów, — ul. Batorego 4 — (Dom własny).

AUTOBUS marki „Fiat-Torino”

o sile 35 do 40 HP. na 12 osób
natychmiast do sprzedania
w firmie
„Motor”
Lwów, ul. Kopernika l. 54. 3023

WINA Węgierskie i Austriackie

po najniższych cenach poleca
HANDEL HERBATY I KAWY
EDMUNDA RIEDLA
we Lwowie, ul. Rutowskiego 3.

Swierzbę „MAŚC P-ra HEBDY”

usuwa w ciągu 3 dni mydlana
Łatwo się wciera, ma przyjemny zapach, nie plami bielizny i ciała, z łatwością się zmywa wodą.
Żądać w aptekach i składach aptecznych tylko „Maść P-ra Hebdy” z swierzbowcem na etykiecie Śiolki od 1-3-12 osób. Tow E. Hebda i Ska Warszawa, Elektoralna 18. Tel. 1-37. Dla kont od swierzby i parcha „Ekwoł-Hebda”. Skład na Lwów S. Stenzel, apteka, Hetmańska 8. 311

TOWARZYSTWO AKCYJNE ZJEDNOCZONA KORPORACJA BALTYSKA W LONDYNIE.

(UNITED BALTIC CORPORATION LIMITED, LONDON).
Kapitał zakładowy 2,000,000 funtów szterling).
FILIA POLSKA W WARSZAWIE.

Wymiana towarów między Polską a Wielką Brytanią i zamorskimi krajami.

EKSPOZT;
Drzewo wszelkich gatunków, Drzewo obrobione, Podkłady, Cement, Nafta, Oleje opałowe; gazowe (Diesel) i smarowe, Benzyna, Cynk, Chmiel, Jaja, Szczecina. 64

Oprócz tego inne towary nadejają się do wywozu z Polski.
IMPORT:

Superfosfat, Saletra techn. i nawozy sztuczne, Bawełna, Wełna surowa i myta, Przędza, Pasy transmisyjne, Olej bobowy, Ziennie orzechy, Olej z ziennych orzechów, Łój, Koński zęb, Biały groch i fasole ranguńskie, Siemię rzepakowe, Olej rzepakowy, Siemię sezamowe, Olej sezamowy, Soya boby, Olej drzewny, Siemię bawełniane, Siemię iniane, Kopra, Olej kokosowy, Orzechy Illipe, Pieprz, Tapioka, Sago, Mąka sagowa, Ryż, Garbnik, Kawa, Tuszcze, Wyroby z jaj, Ekstrakt z galasowych orzechów, Mimoso, Ekstrakt taninowy (garbnik), Guma, Herbata, Kakao, Wszelkie wyroby fabryczne i metalowe, Skóra, Materje, Flanelki, Buty, Mydło, Boraks w kryształach, Świece.

NARZĘDZIA TECHNICZNE:
Łopaty, „Spikes”, Kilofy, Siekiery etc.
Oprócz tego inne towary potrzebne w Polsce. Należność można uiszczać w markach pols.

KOMUNIKACJA MORSKA
towarowa i pasażerska pomiędzy:
Gdańskiem - Londynem, Gdańskiem - Libawą oraz innymi portami.

FILIE:
w Gdańsku, Łodzi, Libawie, Rydze i Helsingfors e.

Agentury:
w Singaporze, Bangkok, Shanghai, Hankow, Władywostok, Charbin, Durban, Valparaiso, New-York i St. Francisco.

WŁASNE STATKI.
Informacje dotyczące się cen, warunków etc. są udzielane na żądanie przez nasze biuro
WARSZAWA, Aleje Ujazdowskie 39. — tel. 71-15

Galicyjski Ziemski Bank Kredytowy

TOWARZYSTWO AKCYJNE

WE LWOWIE

obecnie na podstawie zmienionego statutu

Ziemski Bank Kredytowy, Towarzystwo Akcyjne we Lwowie

podwyższa kapitał akcyjny

na podstawie uchwał Walnego Zgromadzenia akcjonariuszów i Rady Zawiadawczej z dnia 24. stycznia 1920, zatwierdzonych reskryptem Ministerstwa skarbu dnia 12. lutego 1920 L. 12643/20

z 20,000.000 koron na 50,000.000 koron
przez emisję nowych 75.000 sztuk akcji po K 400 imiennej wartości.

Emisja powyższa ma być przeprowadzona na mocy powyższych uchwał

w trzech serjach po 10,000.000 K

czyli po 25.000 sztuk akcji po 400 koron wartości imiennej.

Subskrypcja pierwszej serji w kwocie 10,000.000 koron, zakończyła się w dniu 15 marca 1920 r. i została wniesionemi zgłoszeniami pokryta z poważną nadwyżką.

Oobecnie przeto

rozpisuje się subskrypcję drugiej i trzeciej serji łącznie t. j. dalszych
20,000.000 koron
czyli 50.000 sztuk akcji po koron 400 imiennej wartości.

Prawo poboru akcji z tych obu serji przysługuje posiadaczom akcji dawniejszych pięciu emisji z lat 1910 do 1919 — o ile go już w czasie subskrypcji pierwszej serji nie wykonali — w tym stosunku, że na każde cztery akcje dawniejszych pięciu emisji przypadają dwie akcje nowej emisji, czyli po jednej akcji z każdej serji.

Kurs emisyjny wynosi:

dla dawnych akcjonariuszy, wykonujących prawo poboru w terminie określonym po koron 450 za sztukę,
zaś dla nowych akcjonariuszy po koron 520 za sztukę,
dla jednych i drugich z doliczeniem 5% odsetek od 1. stycznia 1920.

Nowe akcje uczestniczyć będą w zyskach Banku począwszy od 1. stycznia 1920.

Dyrekcja Ziemskiego Banku Kredytowego zastrzega sobie prawo przydziału sztuk z tem, że przestrzegać będzie pierwszeństwa subskrypcji według terminu ich zgłoszenia.

Na uiszczone wpłaty Bank wydawać będzie tymczasowe potwierdzenia kasowe, za zwrotem których wydawane będą w swoim czasie oryginalne akcje.

Termin zamknięcia subskrypcji oznacza się na dzień 15. maja 1920.

Wpłaty uskutecznić można:

w Ziemskim Banku kredytowym we Lwowie, ul. Trzeciego Maja 5,

oraz

we Filjach Banku w Krakowie, plac Marjacki 9 i w Lublinie, Krakowskie przedmieście 68 (róg ulicy Szopena),

w Banku kredytowym w Warszawie, Mazowiecka 9,

w Banku Związku Spółek zarobkowych w Poznaniu,

w Banku handlowym w Poznaniu.